

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:

Administrațiunea tipografiei archidiecezane, Sibiu, strada Măcelarilor 47,
și la expedițiunea de inserțiuni Adolf Steiner în Hamburg (Germania).
Correspondențele sunt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 37.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litera garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

ÎNVIȚARE DE PRENUMERAȚIUNE

la

„Telegraful Român”:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Adresele ne rugăm a se scrie curat; a se pune posta ultimă, și în loc de epistole de prenumerațiune recomandăm onor. publicasiunile postale, (Posta-Utalyány — Post-Anweisung) ca împreună cu spese mai puține și mai sigure pentru înaintarea banilor de prenumerațiune.

Acei p. t. domni, cari și înnoiesc abonamentul, sunt rugați a ne avisa de timpuriu, pentru ca să ne scim o riență de tipărirea esemnelor; și a lipi adresele dlor pre asiguatele postale. Și unii și alții sunt poftiți a se adresa la Editura „Telegrafului Român” în Sibiu. Colectanților de 10 prenumerațiuni li se dă un esemplariu gratis.

În fața congresului național-bisericesc sârbesc.

Sibiu, 19 Sept. (1 Oct.) 1879.

II.

Atinserăm în nrul precedent simțemintele de cari sîntem inspirați, când după o pauză lungă vedem pe coreligionarii noștri Sârbi întruniți earăși în congres, pentru de-ași regula afacerile bisericesci și școlare, conform dreptului și interesului lor propriu.

Am dat pe scurt espresiune și dorințelor noastre juste, frățesci și creștinesci, față cu acel congres, și am promis a continua.

Da, sinoadele eparchiale din Arad și Caransebeș, dorind a evita, măcar cu mari sacrificii, calea procesului — pentru interese sacre, înaintea unui for profan, mai apelară odată la mintea și inima fraților Sârbi, și noi nu putem, decât din asemenea cuget, să spriginim această procedură și săi poftim bun succes, pe care întru adevăr îl merită.

Dar, afară de acele cauze, așa dicend — de bună voie, din cuget moral duse încă odată înaintea congresului sârbesc, mai sînt încă unele, deși nu tocmai atât de importante, totuși prin puterea împregiurărilor, cu incuviințarea sau la decretarea regimului — de-a dreptul avasate spre deslegare sau regulare definitivă — conțelegerei între congresul sârbesc și între reprezentanții sinoadelor noastre din Arad și Caransebeș.

În șirul acestor cauze prima se esplică astfel. Cu ocaziunea împărțirii fondurilor școlare comune, ce mai înainte se administrau în Budapesta priuptr-o deputațiune specială, mai numai din Sârbi compusă, dar sub controla regimului unguresc, se aflau anume din deobligata prin poporul nostru contribuțiune de 10 procente după leașa ficsă a învățătorilor confesionali, restanțe vechi de câte 30—

40 de ani, peste 70 de mii de floreni; între acestea peste două treimi la comunele române, și numai restul mult mai mic la comunele serbe; cam bi nișor în proporțiunea numărului suflitelor, nu doară că Românii ar fi plătit mult mai rău, decât Sârbii. Causa atâtor restanțe, de bună samă va fi fost și negligența întru încasare prin organele de-atunci, adecă prin protopresviteri, dar parte mare și renitența comunelor politice de-a solvi o contribuțiune, a cărei folos nu l vedeau și pricepeau, asupra căreia nu se făcea nici o dare desamă publică. De cheia la împărțirea fondurilor a fost adoptat principiul parității.

Frații Sârbi deci, basându-se pe acesta, pretindeau și din aceste restanțe jumătate, adecă vr'o 12,000, restanțe dela comunele române, cu dreptul de proces și execuțiune în contra acelorași comune române. Reprezentanții români earăși susțineau, că împărțirea în două a fondurilor nu se poate estinde asupra unor pretențiuni dubie, parte mare cădute sub prescripțiune, ci fie-cărei părți să se ceadă partea sa națională, ca să încaseze cât va potă fie-care, prin influența morală-națională.

Ministeriul apretuind motivele ambelor părți a rezervat deslegarea cestiunei controversate conțelegerei între congresul sârbesc și între direct interesatele sinoade române, ear într-aceea a dat Românilor toate restanțele comunelor române, însă cu obligamântul, de-a ține de o cam dată în păstrare și evidență separată partea pretinsă de către Sârbi, însărcinând cu încasarea acelorași restanțe pe organele politice. Resultatul de șese ani al acestei încasări oficiale a confirmat argumentul reprezentanților români, dovedindu-se întreaga acea avere foarte problematică!

Tot cam de această natură sînt încă și alte două cestiuni. Adecă: a) din fondul comun școlar își avea pensiunea sa vedușa unui fost profesor la preparandia sârbească din Zombor; b) din fondul comun pentru pensiuni pe sama învățătorilor confesionali, numai 12 învățători sârbi, numai unul român; deci reprezentanții sârbi pretindeau ca acea pensiune a acelei vedușe și după împărțirea celui fond între Sârbi și Români, să se răspundă de o potrivă prin ambele părți; de asemenea, că Românii cu jumătatea lor din fondul pensional, să primească și partea ce cădea asupra acelei jumătăți din pensiunile învățătorilor sârbi, pecând reprezentanții români susțineau, că împărțirea făcându-se după naționalități, de la diua împărțirii fiecare parte săși poarte numai sarcinile sale naționale din jumătatea sa.

În fine mai e vorba și despre restanțele și cuota contribuțională la fondul școlar din partea comunelor mesetecate, ce stau până acuma asteptând despărțirea ierarhică. În această categorie cad foarte puține comune din ierarhia română și vr'o 30 din ierarhia sârbească. Contractele acestor comune asupra auctei de 10 procente, adecă pentru contribuțiunea deobligată fondului școlar, le-a luat în păstrare însuși înaltul Ministeriu, carele până

la deslegarea cestiunei de despărțire ierarhică încasează și reservează atât restanțele cât și curențele. În această privință deci gravitatea cestiunei cade asupra despărțirii ierarhice a Românilor și resp. a Sârbilor din acele comune. Va să dică, asupra uneia dintre cestiunile ce espuserăm în primul articol.

Eată așa dară — cari și de ce natură sînt cestiunile, încă comune între Sârbi și Români, ale căror fericită deslegare, cel puțin din partea română atât de mult este dorită, și carea depinde mai vîrtos de la spiritul de dreptate, echitate și frățietate, precum și de la prudența politică națională de care va fi condus acest congres sârbesc.

Ar mai fi o cauză, o cestiune de — nespusă importanță, nespus de mare interes comun, de regulat cu frații Sârbi; cestiunea formulată în puține, dar grave cuvinte prin punctul IX al dispozițiunilor generale din statutul nostru organic: Constituțiunea sinodului comun, constatătoriu din ambii Metropoliți și toți Episcopii sufragani ai celor două metropolii — spre susținerea unității dogmatice și canonice, precum și spre apărarea intereselor comune ale religiunii ortodocse răsăritene. Și asta afacere este rezervată conțelegerei reciproce cu Congresul sârbesc și — chiar în timpul de astăzi, vai, ce puternic este reclamată intruparea acestei sublime idee, întru supremul interes pentru salvarea drepturilor și instituțiunilor noastre bisericesci-culturale!

Înceiăm în firma speranță, că delegații noștri la Congresul sârbesc, vor primi instrucțiuni și în această privință, și adaogem convicțiunea, că — bunavoința ce se va manifesta la acest Congres sârbesc întru deslegarea înșirărilor mai sus cestiuni, va pune cea mai sigură basă pentru fericită deslegare și a acestei mari din urmă.

Salutăm pre măritul Congres sârbesc întrunit la Carloviț!

Revista politică.

Sibiu, în 19 Septembrie.

Se apropie timpul deschiderii parlamentelor dincoace și dincolo de Laita. Ministrii țin consilii, membrii parlamentelor se pregătesc de campania parlamentară și nu e mirare, dacă și în sinul partidelor dincoace și dincolo de Laita se simte mai multă mișcare ca în timpul sezonului mort. Așa în Ugaria ne spun organele „partidei întrunite” că guvernamentalii, și alătura cu acestia, estremistii, căută să discrediteze în public „partida întrunită”. Cum se poate, ca guvernamentalii să meargă către aceeași țintă paralel cu estremistii și viceversa este încă o enigmă pentru noi cei neinițiați în secretele partidelor maghiare. Se poate însă, că toate sgomotele aceste sînt certe casnice, care precum se încep așa se și termină.

Un cântec nou este comun în toată presa maghiară: maghiarizarea. Într-o corespondență originală din Bucuresci trimisă la „Magyar-

ország”, ni se cântă din nou acest cântec. După ce spune coresp. că cei de colo de sus, din Budapesta, sînt cu totul neorientați despre cele ce se petrec în Bucuresci și Iași și după ce coresp. „bine orientat” spune, că Românii din România, cu toate că au îndurat multe neplăceri din partea Rușilor, sînt dispuși a face politică de „bacșiș” (borravalópolitikát), în-tocma ca și verii lor primari, cari „mănâncă macaroni și polentă (mămăligă)”, ca Italianii. Și unii și alții, adecă și Italianii și Românii se pun la dispozițiunea celor, cari le vor promite mai mult. Pe Români, dice orientatul coresp. al foaiei „Magyaország”, îi „dor maselele” din două cauze. Odată ar vrea să întrunească pe Românii din districtele unguresci în statul și națiunea lor și de altă parte ar dori să revindece Basarabia. Nisuița cea din-tău vor să o realizeze cu ajutorul Rusiei și cea din urmă cu al Austro-Ungariei. Aternă dar dela promisiunile ce va face una sau altă parte într-o constelațiune nouă politică și Românnii se vor alătura acolo, unde li se promite mai mult. Și acum venim la adecă: ca să se taie pofta Românilor de-a încorpora pe Românnii din districtele unguresci, mijlocul cel mai sigur, după orientatul coresp. a lui „Magyarország”, ar fi, maghiarizarea tuturor Românilor de pe teritoriul unguresc. Va să dică: „on revient toujours à ses premiers amours”, ca maghiarizare, și încă tocma în momentele, când în Germania diarele strigă sus și tare, firesce încă nu tocma pe față ca să înțeleagă tot omul, că influența germană este deja întinsă până la gurile Dunărei și până la Balcan.

În 5 Octomvre nou se așteaptă la Viena principiile de coroană german care trece spre Italia.

Bar. Haymerle va sosi din Italia la postul seu de ministru de esterne în 8 Octomvre.

Principele Bulgariei a sosit eri la ameași în gara dela Cotroceni (Bucuresci) unde din partea protototriului Carol fu foarte bine primit.

Diarele vorbesc și despre trecerea principelui Gorgiacoff prin Berlin și petrecerea aceluia o di în capitala Germaniei, cu toate aceste resboiul diaristic între diarele rusesci și germane nu se contenesce, din contră este din di în di tot mai întăritat.

Desbaterile în camera română,

asupra revisuirii art. VII în cestiunea Evreilor.

(Urmare din nrul trecut.)

Constituțiunea din 1866 în ce relațiune stă ea cu puterile garante ale Europei? Eată o întrebare importantă în cestiunea de față.

Să vorbim întâiu de pozițiunea principelui străin ereditar. Însăși persoana principelui ales nu stă în legătură primitivă și necesară cu constituțiunea dela 1 Iulie 1866. Principele străin este la noi ales prin un plebiscit făcut la Aprilie 1866. În momentul când ați lucrat d-v. constituțiunea, noi aveam principele străin prin un fapt plebiscitar, rădăcina sa juridică. Pe de altă parte

în constituțiune nu se vorbește nimic despre relațiile noastre cu Turcia: nimic nu se vorbește despre tributul ce îl plăteam. Noi am anticipat oare-cum prin constituțiunea dela 1866 timpul independenței noastre de astăzi. Dar am anticipat numai forma, căci de fapt principele Carol, în urma sfatului dat de către președintele consiliului de atunci d. Ioan Ghica, a scris o scrisoare de supunere Sultanului dela Constantinopol, s'a dus acolo și a primit investitura. Va să zică, relațiile noastre internaționale făcându-se cu puterile nu erau atinse prin constituțiune. În fața Europei ziceam: părăsim relațiile internaționale, și la ori-ce moment ne provocam la Puterile garante, prevăzute în tratatul și convențiunea dela Paris; și când a izbucnit la 1877 resbelul oriental între Turcia și Rusia, ne adresam la puterile garante pentru respectarea neutralității, dacă se va pute. Se constată dar că relațiile noastre cu puterile garante și cu Poarta otomană stau încă în picioare și după constituția dela 1866 așa cum erau mai înainte.

Vine acum, după resbelul oriental, tratatul dela Berlin din Iulie 1878. Ce va zice România cu tratatul dela Berlin? Remarcăm mai întâiu că tratatul din Berlin proclamă singur ca preambul, că este continuarea operei tratatului dela Paris din 56.

„Au nom de Dieu tout-puissant S. M. l'Empereur d'Allemagne, S. M. l'Empereur d'Autriche-Hongrie, etc. désirant régler dans une pensée d'ordre européen conformément aux stipulations du traité de Paris du 30 mars 1856, les questions soulevées en Orient par les événements des dernières années et par la guerre dont le traité préliminaire de San Stefano a marqué terme, ont été unanimement d'avis que la réunion d'un congrès serait le meilleur moyen de faciliter leur entente. A cet effet, etc.

Mai întâiu de toate trebuie să fim drepti! Dacă primim ceva, când ne convine ca o cestiune de onoare trebuie să primim și atunci când acelaș lucru este în contra noastră. Întreb: un congres, care continuă și regulează conferența dela Paris, pe care am primit-o de bună, este un congres care se poate legitim ocupa și de noi? Eu răspund da, și am fi rău primiți în relațiile noastre cu Europa, când am zice: nu. Acest răspuns al meu este un răspuns conform cu dreptul public internațional. Înteleg că ar fi fost un fel de politică, ce e drept cam îndrăzneată, ca în urma încetării resbelului, noi să zicem: ne-am recăstigat independența cu arma în mână, cu arma în mână voim să o menținem, și voim să ne organizăm așa cum voim noi fără nici un fel de amestec. Ar fi fost o politică, și dacă am fi avut tăria armatelor necesare ar fi fost o politică posibilă, deși cu greu aplicabilă în Europa. Dar așa a fost? N'a fost așa.

În momentul când s'a întrunit Congresul la Berlin, ați văzut că doi miniștri, în numele guvernului și în numele camerei și senatului, în numele țerei deci, au mers la Berlin ca să prezente eărăși dorințele țerii, ca la 1857.

Ne-am pus dar în relațiuni cu Berlinul și am primit ca tratatul de Berlin să se ocupe și să reguleze astfel și soarta noastră internațională. Aceasta însemnează mergerea la Berlin a d-lor Cogălniceanu și Brătianu.

A venit în fine tratatul din Berlin dela Iulie 1878, s'a comunicat României și a venit în desbaterea camerei noastre în Sept. 1878. Vă aduceți aminte, d-lor, cât era de neînsemnată în camera de atunci opoziția conservatoare. Abia eram 4 la număr; nici 5 nu eram, numărul regulamentar, ca să facem să se pună la vot o propunere.

Am propus atunci cu toate acestea, și tot prin neînsemnatul meu organ, ca dacă este vorba de a ne pronunța asupra tratatului din Berlin, să se consulte țara convocându-se de pe atunci constituanta. Căci, din momentul ce declarăm, că primim tratatul dela Berlin, făcăm un act constituțional, care nu se pute îndeplini decât de o cameră constituantă. Această părere a fost pusă la vot, a reușit a i se

face cel puțin această onoare, dară a fost respinsă și a fost primită de către majoritatea strainia propunere formulată așa: „Camera conformându-se tratatului din Berlin autorizează luarea Dobrogei, eără celelalte cestiuni se vor regula pe cale constituțională.“

Mare greșală! stăruiesc a crede și astăzi precum o spuneam și atunci. De mari greutăți am fi scăpat, dacă de pe atunci se întreprindea opera de revizuire constituțională, care vine astăzi așa de târziu.

Dar în fine așa a vrut guvernul și majoritatea. A venit apoi camera trecută și s'a pronunțat într'un mod constituțional, că este ca de-a se revizui art. 7 din constituțiune.

Ei bine, față cu această pronunțare, nu cred că este prudent și nici drept ca să spunem Europei astăzi după toate cele petrecute: nu vrem să scim de tine, deși ceri prin tratatul dela Berlin ceva prevăzută deja în convențiunea din Paris pe care am primit-o de mult; noi îți respingem cererea. Aceasta ar fi imprudent și nelegal din partea noastră.

Pentru aceste motive, noi nu putem primi punctul de vedere al acelora ce sînt contra revizuirii constituțiunii, ci credem just a se procede la o revizuire a art. 7.

Dar la ce fel de revizuire? — Aci e cestiunea.

Puterile semnate ale tratatului dela Berlin sînt în tot dreptul să ne ceară, după dreptul public, ca constituțiunea noastră să nu fie în desacord cu ideile cuprinse în convențiunea dela Paris; și fiindcă în aceea convențiune se zice, că noi trebuie să întindem la vreme drepturile politice și la culturile necreștine, Europa este în drept a ne cere să punem în aplicare idea convențiunii prin o dispozițiune constituțională. Atâta însă, și după dreptul public, gândesc că atât și nimic mai mult. Propunerea majorității comitetului delegaților răspunde la această cerere legitimă a Europei. Când noi stergem art. 7 din constituția noastră, când proclamăm, că nu mai există restricțiuni din cauză de religie pentru obținerea drepturilor politice, când declarăm, că ori-ce străin, de ori-ce religie, poate fi primit la bucurarea de drepturi politice prin naturalizare, prin aceasta satisfacem cererea Europei.

Dar guvernul ne zice: Europa cere mai mult. Sub ce formă cere Europa ceva mai mult? Să examinăm cestiunea.

D-lor, știți că la redactarea textului tratatului dela Berlin s'a făcut încercarea de-a se introduce idea de emanciparea Evreilor dela noi sub formă colectivă chiar prin dispozițiunile tratatului.

În protocolul 17 găsiți o propunere a comitetului de Launay; era vorba cum să se formuleze art. 44 care ne privește, și vine atunci d. Desprez, al treilea însărcinat al Franciei, care era însărcinat cu instrumentarea textului tratatului și zice:

„Le 5-e article, qui a pour objet l'égalité des droits et la liberté des cultes, a donné lieu à des difficultés de rédaction: cet article, en effet est commun à la Bulgarie, au Monténégro, à la Serbie, à la Roumanie, et la commission devait trouver une même formule pour diverses situations: il était particulièrement malaisé d'y comprendre les israélites de Roumanie, dont la situation est indéterminée au point de vue de la nationalité. La comte de Launay, dans le but de prévenir tout malentendu, a proposé, au cours de la discussion, l'insertion de la phrase suivante: „les israélites de Roumanie, pour autant qu'ils n'appartiennent pas à une nationalité étrangère, acquièrent, de plein droit, la nationalité roumaine.“

Încercarea de-a se interpreta astfel tratatul dela Berlin a avut intențiunea a emancipa o întreagă categorie de Evrei. Dar la aceasta răspunde principele de Bismarck:

„Le prince de Bismarck signale les inconvénients de l'ily aurait à modifier les résolutions adoptées par le congrès et qui ont formé la base des travaux de la commission de rédaction. Il est nécessaire que le congrès s'oppose à toute tentative de revenir sur le fond.

„M. Desprez ajoute que la commission a maintenu sa rédaction primitive, qui lui paraît de nature à concilier tous les in-

terêts en cause, et que M. de Launay s'est borné à demander l'insertion de sa motion au protocole.“

Principele Bismarck semnalează dar inconvenientele la cari ar fi să mai revină congresul asupra fondului și să modifice bazele cari erau deja fixate; va să zică, că se respinge în chiar sinul congresului încercarea de-a declara, că este vorba de emanciparea unei categorii de Evrei, se respinge aceasta ca ceva care modifică sensul decisiunilor anterioare.

D-lor, principiul art. 44 din tratatul dela Berlin noi îl primim așa cum este formulat în generalitatea lui, stergem ori-ce restricțiune religioasă. Însă cestiunea de a ști, primim Evreii individual prin naturalizare, primim Evreii prin categorii, primim Evreii prin liste, aceasta este o cestiune, ce în ori ce cas, după dreptul public, ne rămâne rezervată nouă; căci dacă deja convențiunea din Paris dela 1858 ne-a lăsat atunci, când eram mai slabi, dreptul autonomiei și ne-a zis: „Veți întinde drepturile politice și la Evreii prin dispozițiuni legislative, când le veți crede necesare,“ — cum astăzi, când noi sîntem mai tari, când nu ne dați nici măcar în schimb garanța neutralității, cum astăzi când stergem acel articol restrictiv, ați pute să intrați în detaliile legislațiunii noastre interne?

Fără a „sfida“ pe nimeni, sîntem în drept a zice: este o cestiune de apăsare, și astfel este drept, că în această materie, care privește direct interesul nostru, să așteptăm și noi, după cum ne dictează conservarea naționalității noastre (aplaude).

Trec acum la alt argument, d-lor deputați. D. ministru de externe, când mi-a răspuns în ședința de Mercuri la o simplă alusiune ce făcusem asupra compunerii ministeriului actual, și în privința cărei simple alusiuni mi-a făcut onoare de-a mi răspunde un ministru, al doilea ministru și al treilea ministru, — era prea multă onoare pentru mine, — în aceea ședință de Mercuri dar, d. ministru de externe zicea: „Vedeți fineța! d. Maiorescu, care este cunoscut ca amic al Evreilor, nu s'a pronunțat, într'un sens sau într'altul.“ Sper d-lor, că astăzi m'am pronunțat așa încât să nu mai existe îndoială. Relev și cuvîntul de amic al Evreilor. Dacă prin acest cuvînt se înțelege a nu avea nici o antipatie națională în contra lor, de-a fi amic al Evreilor în acelaș sens și aceleași proporții, în cari pot fi amic al Francezilor, al Germanilor și al altor națiuni străine, atunci primesc acest epitet. Sînt amic al Evreilor, nu am nici o antipatie în contra lor. Printre Evreii am cunoscut, pentru cari am cea mai mare stimă, atât în țară cât și în străinătate; și din momentul când ni se garantează propria naționalitate, le doresc bună primire și voui fi mulțumit, când îi voui vedea bucurându-se în pace, sub soarele României, de ospitalitatea și de drepturile noastre (Aplause).

Ca amic al Evreilor dar; ca unul care, cu neînsemnata mea persoană, am fost citat în străinătate, de câte ori era vorba de cestiunea Evreilor la noi; ca unul care am vădit, că câte-va afirmări ale mele, favorabile lor, au fost citate în diferite broșuri asupra cestiunii israelite; ca unul care păstrez aceleși simțăminte și aceeași atitudine față cu dîșii și astăzi, — voui să sfătuiască pe Evreii de-a nu întinde coarda prea tare în momentul de față (aplaude). D-lor, eu am găsit foarte nepotrivită, foarte în contra intereselor Evreilor din România, lupta pe care a deschis-o alianța israelită străină în contra noastră (aplaude).

Alta este a ne lăsa pe noi, în pacinică umanitate, să regulăm cestiunea între Evreii și între noi, și alta este a revolta sentimentul național în noi prin presiuni, ce se fac din afară în contra noastră (aplaude). Și dacă până la un timp, unii din noi chiar ne gândim la întinderea drepturilor Evreilor în starea legislațiunii noastre de atunci, astăzi aceste procedări imprudente și nedrepte ale alianței israelite ne silesc a ne pune în defensivă și a ne gândi mai înainte de toate, cum să ne apărăm în contra exigențelor nelegitime și injuste (aplaude). Căci vedeți greaua situațiune morală, în care sînt puși locuitorii acestei țări prin cestiunea de față.

Ne cere oare tratatul dela Berlin ca să dăm odată ceva și apoi să scăpăm?

Este vorba de o dare de milioane ce ni s'ar fi impus, cum i s'au impus Franciei miliarde, dar când le-a plătit aceste miliarde, le-a plătit și a scăpat? Este vorba să ni se ia o provincie, cum s'a luat Franciei două și nouă una, dar când le-am perdut și unii și alții, a fost un moment de grozavă durere, dar le-am dat și am scăpat? — Nu d-lor, aci nu e vorba de aceasta. Aci e vorba de-a introduce în organismul nostru permanent, în viața zilnică a noastră acest element acum și de acum înainte pentru totdeauna. Cu rezolvarea de astăzi nu am terminat cestiunea, ci ea de-abia a început (aplaude).

Apoi așa fiind, d-lor miniștri, cum voiți d-voastră ca să faceți introducerea elementului celui nou fie cu naturalizare individuală, fie cu liste, fie cu categorii, fără ca să fie cu buna și voluntara primire a țerei? (aplaude). Și ce soartă credeți d-v. că rezervați cu siguranță nouilor cetățeni, ce s'ar introduce violentându-se voința țerei? (aplaude).

D-lor, nu vorbesc de revolte; nu este al nostru rolul de-a vorbi de ele. Cine prevede și simte, va ști cât trebuie să prevadă și să simtă. Dar vorbesc de simpla conlucrarea a lor față cu noi. Este vorba de-a primi acum pe Evreii cu drepturi politice, cu puțința de-a intra în comună, de-a fi alegători și aleși, cu puțința de-a fi judecători de-a se urca în gradele militare. Ei bine! cum voiți să i puneți pe acești oameni față cu țara? Voiți să faceți să se indigneze colegii lor față cu dîșii, când îi primiți? Sau este mai bine de a i primi așa, încât asentimentul majorității țerei să fie împăcat? Mult, puțin, cât vom da, să dăm așa, încât să fie dat din bună inimă și fără presiune străină (aplaude). Alianța israelită în numele cui vorbește? Și acele state, cari au primit în parte maniera ei de-a vedea, pentru ce au primit-o? Pentru că se zice: este o cerință a umanității, a civilizațiunii, ca să fim astăzi în pace unii cu alții pentru religie. Așa este. Dar oare aceeași cerință umanitară nu ne impune ea, ca să primim pe noii cetățeni în adevărată pace? Oare cuvintele, cari s'au zis, după cum ne-a mărturisit d. ministru de externe, de către un membru al alianței israelite în Italia, ca să se masacreze mai bine de cece mii de Evreii din România, numai să triumfeze principiul, oare aceste cuvinte nu sînt inumane, nu sînt barbare, nu stau în contradicțiune cu adevărata civilizațiune? Cum? Principiu umanitar masacrarea a de cece mii de oameni? Aceasta nu se poate. Aceia cari sînt adevărații amici ai Evreilor și ai omenirii vor zice: este în spiritul secolului al 19-lea să nu fie nici o deosebire de religie, este în spiritul acestui secol și de datorita gînte latine din Orient ca să zică: nici o împregiurare fatală a nascerei, nu trebuie să împedecă pe cine-va de-a se bucura de drepturile civile și politice.

Și dacă revoluția cea mare dela sfîșitul secolului trecut, făcută în Franța, a desființat privilegiile de naștere prin nobletă, trebuie timpul nostru să desființeze și privilegiile de ori-ce altă cauză de naștere, să numai poți zice cuiva: fiindcă s'a întemplat să fi născut Evreu, te împedecă toată viața ta, ori-ce sentiment vei avea de amintiri, de-a te bucura de drepturile civile și politice! Nu poți zice aceasta; însă poți să i zici: tu, care vrei să vii în mijlocul nostru, trebuie să vii cu buna noastră primire, fiindcă voiesci să intri într'un stat, din care ai să faci parte ca liber cetățean.

Nu este dar cestiunea de liste, de categorii sau de naturalizare individuală importantă în privința numărului — importanța ei este în privința principiului. Nu poate România să admită, ca străinii să se introducă în sinul ei prin impunerea străinilor, fără ca măcar să și dea osteneala, să și documenteze dorința de-a se împămîntenii (aplaude).

Naturalizarea individuală implică în sine însăși cererea Evreilor, manifestarea dorinței lor de-a fi cetățeni români; prin ea se va împedecă din capul locului răul sentiment, că au venit în mijlocul nostru aju-

tați de presiunea străină sau de alianța israelită (aplaude): vor trebui să documenteze că voesc să fie Români: „M'am desbrăcat de presiunea străină, mă voi împreuna cu voi să lucrez pentru binele țerei“ (aplaude). Dacă nu veți face așa, dacă veți primi o listă impusă, fară ca ei să o ceară, dacă veți primi o categorie, unde ei nu și manifestează voința ca să fie primiți, ați introdus în mijlocul nostru un element dușman, care va dice totdeauna: Nu am primit delă voi aceste drepturi, ci delă străini (aplaude frenetice).

Și acum dacă ași avea un glas, pe care din nenorocire nu l-am, care să străbată în Europa, ași dice; Pentru ce aceasta? Pentru ce voți să înjosiți România? Nici atâta drept nu ne dați ca să spunem Evreilor din țară: manifestați măcar dorința ca voți să fiți cu noi? În numele cui aceasta? În numele umanității? Nici odată!

Și când dice aceste cuvinte am conștient, că mă aflu în curentul ideilor de drept de stat, de omenire, în care se află și cultura occidentală, căci de acolo le-am primit.

Un ultim cuvânt pentru guvern și pentru majoritatea de care poate dispune. Ați vorbit de unirea partidelor. Dați-mi voie a întreba: ce unire cereți d-v.? Numai unirea acelor cari părăsesc păreri și sentimentele lor și vin la ale d-v.? Sau suntem în drept și noi uneori să dicem: părășiți-vă pe ale d-v. și veniți la noi (aplaude). Dați odată voie țerei de-a vă dice: urmați-mă și pe mine. Și dicend-a vă, știu că cuvintele mele au un răsunet și în bărbății aceia, cari au fost și au condus țara noastră delă 48 încoace. Eu știu, că și dl. președinte ale acestei camere și toți miniștrii de pe acele bănci ar fi fericiți, când ar avea siguranța, că această soluțiune ce o propune majoritatea delegaților ar triumfa; căci și ei, ca și fie-care dintre noi, n'ar voi ca să vadă țara aceasta nemulțumită. E acum cazul de a vă dice: încercați odată; puneți-vă în fruntea acestei mișcări, primiți propunerea majorității, și fiți siguri, că sunt argumente ca să se susție și în fața Europei (aplaude).

Ved înaintea mea atâția bărbăți, cari au condus România delă 1848 încoace: ved pe aceia cari se mândresc, că au venit în mijlocul poporului lor cu idea libertății populare. D-lor liberali delă 1848, ați venit cu devisa *Vox populi vox Dei!*... Fost-a vreodată o cestiune, care să fi de așa de populară ca aceasta?

Puneți-vă în fruntea acestei mișcări și fiți siguri, că țara vă va binecuvânta și vă va sprigini Dumneșeu! (aplaude prelungite).

Raport

despre adunarea generală a Reuniunii învățătorilor români gr. or. din diecesa Caransebeșului ținută în Făget în 26, 27 August (7. 8. Septembrie) 1879.

(Urmare)

Sedința II.

după ameați

Se deschide la 4 oare prin președinte, care anuncia adunării generale că avocatul Reuniunii Demetriu Antonescu avocat în Bocșa montană Ioan Tina, învățător în Bocșa română și notar la Reuniune, Ioan Popescu profesor de teologie în Sibiu și Ioan Lenger avocat în Brașov ambii aceștia membrii onorari, Basiliu Nemoian paroch gr. or. și Gligoriu Oancea jude comunal în Vașova salută adunarea generală prin telegrame, cari să cetesc în auzul adunării și se primesc între urări de „se trăească“; de asemenea se primesc între urări de „se trăească“ de membrii fondatori 4 indiviți, de membrii ordinari 5 indiviți de membrii ajutători 3 indiviți.

După aceea se cetesc o scrisoare salutătoare a veteranului și emeritului profesor și director preparandial Alesandru Gavrea, care între altele revoacă în memorie scrisoarea sa adresată adunării generale din anul trecut despre idea sa: necesitatea de-a se înființa în fie care eparchie preparandie de fete

și trimite deodată pre lângă două globuri pe sama bibliotecii Reuniunii, și trei modeluri de fotografii a persoanei Sale, spre alegerea unuia din alea pentru edarea portretului său din partea Reuniunii conform ideii de principiu aduse în adunarea generală din 1877. De asemenea trimite și nesce modeluri de jucării, cu cari conform principiului renumitului pedagog Pestalozzi învățătorii se facă pentru elevii începători — ca prin aceasta să i atragă cătră școală mai ușor. Aceasta scrisoare a veteranului nostru trimite dimpreună cu toate obiectele trimise se predau comisiei prime alese în ședința premergătoare spre cenzurare și referare în ședința procsimă.

Tot așa se cetesc un tractat interesant al veteranului nostru părinte profesor de preparandie Dr. Ath. Șandor despre îmbinare ortografică etimologică cu fonetica și despre până acuma remasul articol masculin cum are să fie? *lu* după cum cred etimologiști, seau *ul* după foneticiști sau numai *l*. În acest tractat autorul a îndegetat numai basa care să fie pusă ca fundament în gramatică și cărțile elementare scolastice adecă: pentru arătarea sonului derivat *z* să aibă *a e* câte un punct pentru arătarea sonului derivat *ș* se aibă *a e i o u* câte două puncte din jos, ca așa la vocalele radicate și la cele în donă accentul derivat și care se poftescă și accentul lung (') și accentul greu (') să se poată pune și acestia de unde urmează ca autorul formează a) Regulătorii pentru schimbarea sonului cari sunt punctele; punctele să se pună din jos b.) Regulător pentru schimbarea sonului, adecă: accentele cari se pun de-asupra.

În loc de sedilă la: *ș d ș ț eară* să se pună câte un punct *c d s t*, ca se fie uniformitate la arătarea sonurilor fie acele vocale, fie consonante.

Mai departe vorbește autorul în tractul său despre *i u* cu sonuri slabe și mute, pre cari etimologiști îi înseamnă, ear foneticiști îi înseamnă cu semnul slavono-serbesc (˘) care semn se pune și la *i u* când sunt tonuri mute. Aceste în ambele casuri după autor se cer a fi lămurite.

Tot așa vorbește și despre semnele etimologiștilor (˘) cari se pun când și când spre arătarea sonului *z* în *ș*, cari nu sânt clarificatoare a firmând în fine, că de când s'au negligat accentele în ortografie, se corumpe intonarea trecend în străinism.

D-nul Ioan Ionaș asesor consistorial, față cu acest tractat important al d-lui Dr. Atanasie Șandor face propunerea, ca să se dea unei comisii speciale cu comitetului reuniunii de-a se împărți despărțimintele reuniunii spre studiere și referare. D-l protosinel Filaret Musta pârînd propunerea d-lui Ionaș, adaoge ca să se tipărească în protocolul adunării generale spre a o avea fie-care membru.

Marcu pârînd ambele propuneri în princip, observă că nu se poate tipări neavend tipografiile semnele pretinse de autor, ci să se litografeze și astfel să se împartă între despărțiminte. Dar și atunci să se dea unui bărbat din sinul adunării ca să l studieze spre a face în ședința următoare tractare practică cât de prescurt ca așa membrii se ducă cu sine cât decăt o idee despre noua ortografie indicată în desamintitul tractat. D-l președinte e de părerea, ca să se dea unei comisii speciale, care să facă propunerea formală în ședința următoare. Această opiniune a președintelui priminduse se alege comisiunea specială în persoanele d-ilor Ionaș Tuduceșcu, Baica și Marcu.

Și așa fiind timpul înaintat, înainte de-a se ridica ședința dl. președinte Ștefan Antonescu revoacă în memoria adunării generale, decisiunea adunării din anul trecut prin care se

învederează, că d-sa a primit postul de președinte numai pe un an care expirand acuma, adunarea prezintă să se precugete de timpuriu pentru alegerea unui alt bărbat de președinte. Adunarea întreagă erumpend în cuvintele: nu primim resemnarea de fel, se ridică ședința anunciand-se cea următoare cu continuarea disertațiilor și a reteradelor comisiunilor.

Ioane Marcu m. p.,
învățător și notar al reuniunii.
(Va urma.)

Varietăți.

* (Comitatul Sibiu). Procsima ședința a comitetului permanent se va ține în 9 Oct. la 10 oare a. m. eară adunarea generală comitatensă în 14 Oct. a. c.

* (În 27 Septembrie (9 Octomvrie) a. c. înainte de ameați la 10 oare se va ține în Timișoara în localitatea d. protopop Dregheciu adunarea generală a alumneului rom. nat. Tot în aceasta zi sara se va arangia o reuniune de joc în localitatea Fabrickhof, în favoarea fondului alumneal. Bilete de învoire se capătă la d. protopop gr. cat. Georgiu Trailă în Timișoara suburbiul Fabric și sara la cassă.

* (Adunarea generală) a depărțământului I cercual Brașov și Trei-scaune al Asociațiunei transilvane pentru literatură, română și cultura poporului român, se va ține Duminică în 14/26 Octomvrie a. c. în biserică cu hramul s. Adormiri din Satulung (Săcele). Pe lângă agendele ordinare va fi și alegerea comitetului cercual.

Ioan Petric, Dr. Nicolau Pop,
director. notar.

* (Ciudată publicitate). Reprezentanta comunei Roșia care să eschidă pre Români delă arândarea moarei comunale, a tocmit moara cu un Cisnădierean, pre sub mână. Aflând despre aceasta un alt concurent la moară, interveni la dl. pretor respectiv, imbiind din parte și cu 100 fl. mai mare arândă, ca cea tocmită pre sub mână. Nu remase deci alta decăt eschieria unei esarândări publice în calea licitațiunei, după cum o pretinde legea.

Prin edict formal publicat și prin jurnale, s'a fost defipt deci terminul pentru esarândarea publică a morei, pe ziua de 30 Septemvrie cur. La oara numită se prezentă între alții și doi Români ca concurenți; morariul de-acuma și socrul său. Ambii depun pe masa comisiei vadiul recerut prin edict. Însă ce se veți? dl. pretor respectiv le reiaptă vadiul, spunend că, cum-că dênșilor nu le este erdat a participa la licitațiune. Înzadar pretind reieptății ca să li se comunice și legea, carea îi eschide pe dênșii delă această întreprindere. „Aceasta e voia reprezentanții din Roșia“, răspunde dl. pretor „și să știți că nu las nici pe neam de neamul vostru la licitațiă! Ușă!“. Cu aceste apoi îi alungă pe bieții licitanți formal afară, acceptând numai din partea celui dintăiu insinuarea recursului.

Așa s'a întemplat la anul D-lui 1879. Altcum se vor intenta pașii cuvințioși față cu abusul acesta. Și sântem curioși de-a afla în modul a cęsta: până când încă atare administrație?!

* (Societatea danubiană la T. Severin). În numărul nostru de la 11 ale curente — dice „Resboiul“ — am semnalat pornirea acestei societăți științifice din Viena adăogend, că ilustrii călători ce o compun se vor oprî și la Turnu-Severin. Așa a și fost; — nu însă după vreun comunicat al Monitorului oficial, ci după scirile telegrafice pu-

blicate în diarele vieneze sosite ați, și cari să esprimă astfel:

La 11 ale curente sara sosind în portul de la T. Severin primirea a fost strălucită. Toate vasele precum și schela erau decorate cu steaguri și o mulțime numeroasă asteptă pe malul Dunărei. Prefectul Primarului și Căpitanul de port au venit pe bord în ținută de gală, pentru a saluta societatea. După aceasta s'au dus cu toții în oraș care era splendid iluminat și unde domnia o via mișcare.

La oarele 7 a început banchetul în vaporul Orientul pe al căruia bord cânta o musică militară română. La acest banchet au luat parte prefectul, primarul, căpitanul portului și alți notabili ai orașului în total 200 persoane.

Cel dintăi toast l-a ridicat profesorul Suess, amintind că în ziua în care societatea a întreprins călătoria sa' în aceea zi, acum 50 de ani a pornit cel dintăi vapor de la Viena în josul Dunărei, și sfărșind cu urarea în sănătatea împăratului Francisc Iosif.

D-torul Banhas (fost ministru de comerț) a lăudat cavalerismul și înțelepciunea principelui României, precum și vitejia poporului, care și-a câștigat independența, prin lupte grele. Oratorul a beut în sănătatea principelui României și pe când asistentii isbucneau într-un strigăt frenetic de „ura“ musisă cântă imnul românesc.

Ajutorul primarului d' Ștefănescu salutând adunarea în limba română, a ridicat un toast în sănătatea Impăratului și Impărătesei Austro-Ungariei, Principelui și Principesei României.

* (Compleșantă). D. colonel Catargiu, trimis din partea A. S. principelui Milan al Serbiei, a venit la Sinaia cu misiunea specială, de-a remite A. S. R. Domnitorului o scrisoare din partea suveranului său, dimpreună cu medalia pentru bravura militară și aceea a independenței Serbiei, rugând pe Alteța Sa Regală a le purta în semn și spre amintirea resboiului la care au participat ambele țări pentru independența lor. Cu această ocaziune, d. colonel Catargiu a remis Alteței Sale Regale și o medalie de bravură militară spre a decora drapelul regimentului VI de linie, al căru șef onorific este A. S. principele Milan; acesta spre amintirea luptelor prin care s'a distins acest regiment în resboiul independenței.

* (Cearcă și vei afla). „Steaua Dobrogei“ raportează, că lângă comuna Emisala, plasa Babadag, județul Tulcea la distanță aprocsimativă ca de 1 1/2 kilometre, există și astăzi ruinele unei cetăți, ce se crede a fi fost ridicată în timpurile de influență a Dogilor Venețieni. Sub zidurile ei, este foarte probabil esistența unei suterane, care de sigur trebuie să fi ascundend obiecte dacă nu cum-va și odoare de multă însemnătate, căci la o lovitură dată de picior asupra locului indicat, echoul răspunde cu un sunet, ce pare a dice „cearcă și vei afla“. Floarea Dobrogeană cere a se numi o comisiune de bărbăți competenți cari să sondeze terenul pentru a deschide aceste suterane, unde s'ar puté afla dacă nu date istorice ce s'ar raporta la dominațiunea popoarelor, ce au trăit în antichitate prin aceste localități și care odată scoase dintre morți ar puté fi de cel mai mare interes pentru țară, dar cel puțin obiecte de alte valori dacă nu cum-va nisări odoare.

* (Negot de copii). În Rusia țeranii neavend ce mânca au început a si vinde copii cu câte 10—15 ruble. Cumpărătorii îi vënd mai departe cu câte 50—60 ruble la fabricanți și fac cu astfelu de marfă negoate bune și continue fără ca judecătorii rusesci să oprească aceste negoate cu oameni.

* (Esecutori). În cele 400 comune din comitatul Bihorului s'au trimis 90 ecutori de dare cari împrăsciinduse ca fulgerul peste aceste comune vor face minuni mai mari ca locustele, având dreptul, a'și scoate pe di pre lângă dările restante și câte 37 fl. diurnele lor. Ce fericire și bucurie pentru bieții oameni!

* (Petri strămutate în pâne) Abatele Ferdinando Galiano, un specialist de istoria naturală și de antichități, făcând o colecțiune de petri și materie vulcanică, o trimite papei Benedict XIV cu încripțiunea pe lățile în cari se afla colecțiunea: *Beatissime pater, fac ut isti lapides panes fiant*. Prea sântite părinte, fă ca aceste petri să se prefacă în pâni! Papa, pricepând rugarea abatelui, a făcut minunea simplă prin care a dat abatelui colonicatul din Amalfi, unde acesta avea pe an 1000 de galbeni venit, va să dică, avea pâne, adică isvor destul de bun, de unde să trăească și să își înmulțască colecțiunile lui de petrii.

Bursa de Viena

din 29 Septemvrie n. 1879.

Metalele 5%	67 90
Împrumutul naț. 5% (argint)	69 15
Împrumutul de stat din 1860	126 30
Acțiuni de bancă	840 —
Acțiuni de credit	268 —
Valuta nouă imperială germană	57 55
London	115 55
Galbin	5 57 1/2
Napoleon d'aur (poli)	9 31 1/2

Estras din foaia oficială „Budapesti Közlöny.”

Licitațiuni: în 15 Oct și 15 Noemv. imob. lui Iosif Gross în Petroșeni (jud. cerc. Hațeg); în 19 Noemv. și 19 Dec. imob. lui Francisc Mico în Bodoc; în 18 Noemv. și 18 Dec. imob. rămasului după Teresia, Iuliana, Susana și Rahel Szendria în Ghidofalva (jud. cerc. Sângiors); în 18 Oct. și 18 Noemv. imob. lui Martin Teisch în Hașag (jud. cerc. Mediaș); în 7 Oct. și 8 Noemv. imob. soției lui George Mortha născută Sara Ordesch în Rod (trib. Ibașfalău); în 20 Oct. și 20 Noemv. imob. Teresei Szubai în Hunedoara (trib. Deva); în 23 Oct. și 24 Noemv. imob. lui Samoilă Fagarasi și soției sale în Aiud (jud. cerc.); în 2 Octomv. imob. rămasului după Iuon Mâtz în Ludoș (trib. Sibiu); în 25 Oct. și 25 Noemv. imob. lui Vasile Chiluț în Lerința (jud. cerc. Aiud); în 21 Oct. și 21 Noemv. imob. lui Samoilă Parhon și Antonie Sebeși în Cluj (trib.); în 20 Oct. și 21 Noemv. imob. lui Iuon Paul în Săleuș (jud. cerc. Sighișoara); în 21 Oct. și 21 Noemv. imob. lui Mitru Truța în Bucerdea vinoasă; în 21 Oct. și 21 Noemv. imob. lui Todor Popa și soției sale în Mermezeu; în 18 Oct. și 18 Noemv. imob. lui Carol Kabos jun. în Aștileul-mare (jud. cerc. Huedin); în 22 Oct. și 22 Noemv. imob. Rafrei Prala născută Stanciu în Breaza (jud. cerc. Făgăraș); în 22 Oct. și 22 Noemv. imob. lui Danilă Daevai în Odorheiu (trib.); în 3 Oct. și 3 Noemv. imob. Sofiei Adergan în Moșna; în 4 Oct. și 4 Noemv. imob. lui Danilă Schneider în Moșna (jud. cerc. Mediaș); în 2 Oct. imob. lui Nicolau Luna în Turnișor; în 3 Octomv. imob. lui Lazar Prescu în Sibiu (trib.).

Nr. 177 — 1879, 1—3

CONCURS.

Pentru două posturi de învățătoriu la scoala română greco-orientală din Avrig, protopresbiteratul Sibiuului II, prin aceasta se descrie concurs cu terminul până în 12 Octomvrie c. c.

Emolumentele sânt:

1. pentru învățătoriu primar 300 fl. v. a.
2. Pentru cel secundar 200 fl.

cari îi vor primi în rate trilunare decursive din casa olodială; apoi fiecare învățătoriu mai are și cuartir liber.

Doritorii de-a ocupa unul sau altele dintre aceste două posturi de învățătoriu, au să își instrueze suplicile concursuale cu documentele prescise prin lege pentru concurenții la posturile învățătoresci, și până la terminul prefapt ale înainta subscrisului oficiu ppresbiteral.

În conțelegere cu comitetul parochial. Oficiul ppresbiteral al tractului Sibiuului II.

Nr. 136. 2—3

CONCURS.

Încuviințându-se prin rezoluțiunea cu Nr. cons. 2080 B. din 11 Sept. a. c. cererea parochului din Șura-mare de-a i se da un capelan din cauza nepuțințelor dovedite, prin această se publică pentru acel post de capelan concurs cu terminul până la 15 Octomvrie st. v. a. c.

Doritorii de-a concura la acest post, cu care e împreunat venitul jumătate din parohie în sumă de 215 fl. vor avea a'și așterne suplicile lor instruite conform prescriptelor „statut. organic” și a „dispozițiunilor proviso-ric” sinodale din a. 1877 la subseminatul oficiu ppresbiteral până la terminul sus arătat.

Sibiu, 15 Septemvrie, 1879.

În conțelegere cu comitetul parochial gr. or. din Șura-mare.

Moise Lazar m. p.,
adm. ppresbiteral

Nr. 181. 2—3

CONCURS.

Conform ordinului consistorial din 4 Noemvrie 1878 Nr. 2779 Scol. pentru ocuparea postului de învățătoriu la scoala poporală gr. or. din Șelimbăr ppresbiteratul Sibiuului al II, se deschide concurs cu termin până la 30 Septemvrie a. c. st. v.

Emolumentele sânt:

1. Salariu anual 50 fl. v. a. care'l primesce învățătoriu în rate trimestrale, pe lângă cuitanță timbrată din cassa alodială.
2. Dela 47 familii câte 60 cr. v. a. și 11 văduve a 30 cr. v. a.
3. Dela fie-care copil de școală câte 20 cr. v. a.
4. Cuartir în edificiul școlai, lemne de încălțit pentru sine și pentru școală.
5. Grădina școlai jumătate folosibilă pentru învățătoriu, eară ceea-laltă parte pentru pomărit.

Dela concurenți se cere, ca să aibă cursul pedagogic și testimoniu de calificățiune, suplicile instruite cu documentele recerute sânta se adresa la oficiul protopresbiteral gr. or. al Sibiuului al II.

Din ședința comitetului parochial Șelimber în 12 August, 1879.

Ioan Cinte, m. p.,
paroch gr. or.

Nr. 114. 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de învățătoriu la scoala confesională gr. or. din Feldioara secuiască protopresbiteratul Turdei inferioare se publică concurs până la 14 Octomvrie st. v. a. c. în care di va fi și alegerea.

Emolumentele împreunate cu acest post sânt:

1. 100 fl. v. a. dela popor prin repartiție, care sută de floreni o va ridica dela epitropia parochială în trei rânduri și adică: o a treia parte la o lună după ce a început învățământul cu pruncii, o a treia parte în 2 Februarie 1880 și restul numai decât după ce a depus examenul cu pruncii (în 23 Aprilie 1880).

2. Cuartir natural în edificiul școlai.

De va primi și cantoralul, va avea salariul anual cantoral circiter 30 fel-dere (a 16 cupe) cucuruz în grăunțe, o grădină de legumi și din venitele stolare după usul de până acum terțialitatea.

Doritorii de-a ocupa aceste posturi sau și numai cel de învățătoriu au de-a'și așterne suplicile lor instruite în sensul presciselor „statutului organic” până la terminul de mai sus oficiului ppresbiteral în Agirbiciu p. u. Gyéres.

În conțelegere cu comitetul parochial.

Simion Pop Moldovan m. p.,
protopresbiter.

Nr. 236. 3—3

CONCURS.

Devenind vacant postul învățătoresc dela școala confesională rom. gr. or. din comuna Rucăr ppresbiteratul tractului I al Făgărașului prin aceasta se descrie concurs până la 30 Septemvrie a. c. st. v. în care di se va ține și alegerea.

Emolumentele sânt:

1. Salariul anual satorit e 120 fl. v. a., din care 60 fl. prin repartiție dela părinții pruncilor; ear 60 fl. din alodiul comunal.
2. Cuartir natural și 3 stângini de lemne pentru încălțitul casei și al școlai.

Doritorii de-a ocupa postul acesta trebuie să fie clerici, ori pedagogi absoluți și se aibă atestat de calificățiune; cei cu pracsă, și cântăreți bisericesci vor fi preferiți, suplicile instruite în sensul „statutului organic” și al „dispozițiunilor sinodale din a. 1873” vor avea ale așterne subscrisului oficiu protopresbiteral, până la terminul sus arătat.

Făgăraș, 8/20 Septemvrie, 1879.

Cu înțelegerea comitetului parochial și comunal.

Petru Popescu m. p.,
protopresbiter.

Nr. 48 1878. 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de învățătoriu și capelan ambele combinate în comuna Vaideiu, protopresbiteratul Orăștiei, prin aceasta se descrie concurs cu terminul până la 1 Octomvrie a. c.

Emolumentele sânt:

1. 220 fl. v. a. salariu din venitele alodiale;
2. Cuartir liber, cu grădină de legumi lângă școală în estensiune de 553 org. □ patru orgii lemne de foc aduse în locuință.
3. 1/3 parte din toate venitele parochiei gr. or. Vaideiu classa a II-a cari din urmă computeate fac 200 fl. val. austr.

Doritorii de-a ocupa acest post au a'și adresa concursele lor bine instruite la oficiul protopresbiteral al Orăștiei, dovedind că sânt teologi absoluți, că au depus examenul de calificățiune, că posed calificățiunea prescisa prin „stat. org.”, în fine că sânt juni necăsătoriți.

Vaideiu în 1879 Septemvrie 14/26.

Comitetul parochial în conțelegere cu protopresbiterul.

Ioan Basarab m. p.,
paroch greco. orient., președinte.

CONCURS.

Pentru ocuparea unui post de învățătoriu la școala capitală normală gr. or. din Sas-Sebeș, se deschide concurs cu terminul până în 30 Septemvrie a. c. st. v.

Emolumentele împreunate cu acest post sânt 300 fl. v. a. eară după doi ani 350 fl. v. a.

Doritorii de-a ocupa acest post au a'și adresa suplicile dlui protopresbiter Ioan Tipeiu în Sas-Sebeș, instruite în sensul „statutului organic” să fie absolvat cel puțin 6 clase gimnasiale, să fie în stare a ține strana, și fiind ostaș se documenteze că e liber de servițiul activ.

Sas-Sebes în 4 Septemvrie 1879.

2—3 Comitetul parochial.

Nr. 181, 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de învățătoriu la școala confesională gr. or. din Certeșul de sus protopresbiteratul Gioagiului I se deschide concurs cu terminul până la 16 Octomvrie st. v. a. c.

Emolumentele sânt:

Salariu anual 150 fl. v. a. cuartir în localitatea școlai, și lemne pentru încălțit de ajuns.

Doritorii de-a ocupa acest post vor trimite suplicile lor instruite în sensul „stat. org.” și a dispozițiunilor provisorie sinodale din 1873” la subscrisul până la terminul sus arătat.

Hondol, 19 Sept. 1879.

În conțelegere cu comitetul parochial.

Vasile Pipoș m. p.,
protopresbiter.

Sz. 2542 1879 — szbiró.

Publicațiune de esarëndare.

În 12 Octomvrie a. c. înainte de ameați la 9 oare, se va da prin licitațiune publică, ținendă în cancelaria comunei Gurariu, în arëndă pe trei ani din 1 Ianuarie 1880 până în 31 Decemvrie 1882, cărcimăritul, morăritul și pășunitul comunei Gurariu pe munții Găujoara mare, Nicolesți, Cindrelu, și Foltea, ceea ce se aduce la publica cunoscință cu acel aditament, că doritorii de-a lua în arëndă aceste regalii, pot lua vedere în condițiunile stabilite la oficiul pretorial și în diua licitațiunii în cancelaria comunală.

Fie-care licitant este datoriu a depune la mâna comisiunei un vadiu de 10%.

Oferte în scris date și instruate în sensul legii încă se vor primi înainte de licitațiune.

Săliste în 30 Septemvrie 1879.

[48] 1—3 Pretura cercuală.

Publicațiune.

În 14 (2) Octomvrie a. c. la 10 oare se va esarenda prin licitațiune în cancelaria pretorială, strada Tran-dafirului (Rosenanger) Nr. 19, dreptul de morărit și cărcimărit al comunei Mohu pe 6 ani dela 1 Ianuarie 1880, și adică:

1. Moara cu prețul de esclamar de 1200 fl.
2. Cărciuma cu prețul de esclamar de 800 fl. cu care ocaziune este a se depune un vadiu de 10%.

Condițiunile se pot mai de-aprope vedé în cancelaria comunală și la acest oficiu.

Oficiul central pretorial.

[47] 2—3 Fleischer m. p.

[45] 2—3

Se primesc

doi tineri bine crescuți, cu cel mai puțin patru clase elementare, ca

învățăcei de neguțătorie

la

Bucur Popoviciu în Hațeg.